

DE RAAKLIJN vzw

DE RAAKLIJN KATERN: jaargang 25, nr. 128
Bijlage bij "t Groene Waasland" nr. 204, november 2017
(v.u. Firmin De Beleyr, Belsele)

Op 15 oktober 2017 werd op het dorpsplein van Belsele het Trage Wegenmonument onthuld.

**Op een tentoonstelling
in het oud gemeentehuis van Belsele
op 11 november 2017
hebben wij onze trage wegenwerking
in de kijker geplaatst.**

Beste lezer,

De overgang van november naar december was best merkwaardig te noemen.

We nemen een kijkje in de Rozenlaan op donderdagochtend 30 november: de elzenbomenrij staat er nog groen bij alsof het nog nazomer is. In de namiddag begint het te sneeuwen en de ochtend daarop heeft de Rozenlaan een winters uitzicht.

We noteren: 1 december 2017.

Zijn dit natuurgrillen? Zeker en vast! Toch zijn er de laatste jaren onmiskenbare verschuivingen aan de gang:

- in 2015 vielen de laatste bladeren rond 2 november,
- vorig jaar 2016 gebeurde dit rond 11 november,
- dit jaar noteren we de laatste bladerval eind november, begin december...

De negatieve spiraal en schommelingen op vlak van flora, fauna, water, lucht en licht zijn meer merkbaar en voelbaar.

Op lokaal vlak stellen we eveneens een achteruitgang van de biodiversiteit vast.

Sinds 1997 schreven we dat er nog steeds geen statiegeld op blik en PET bestaat. U leest het goed: **20 jaar** aan de klagmuur zonder gehoor vanuit hogerhand!

Daarom blijven we kleinschalige, lokale acties ondernemen.

Vorig jaar organiseerden we een grote zwerfvuilactie. Sindsdien zijn er in Belsele 18 mensen via "**Schoon Volk**" bezig met een permanente zwerfvuilactie!

In het voorjaar gaan we de zwerfvuilactie terug herhalen met onze 20 jaar oude vraag: "Wanneer komt er statiegeld op verpakkingen die nu uit de straten, pleinen en bermen weggehaald worden".

Onze manier van werken kost energie, tijd en geld. Daarvoor kunnen we rekenen op verschillende ondersteunende partners.

De belangrijkste partner voor De Raaklijn bent u zelf!

Lees daarom aandachtig de volgende twee pagina's in deze katern:

Verder veel leesplezier!

Firmin De Beleyr

Voorzitter De Raaklijn vzw

Lidmaatschap 2018 + gratis wandelkaart!

In 2017 kreeg u 5 nummers van De Raaklijn in de bus + 5 x Het Groene Waasland.

Op vlak van informatie willen we niet inboeten en daarom trekken we de prijs van het lidmaatschap op van 12 Euro naar 15 Euro!

Ons aanbod voor 2018!

Wie het lidmaatschap vernieuwd tegen 10 januari 2018, krijgt bij de volgende katern van januari + het Groene Waasland er de wandelkaart gratis bij.
(kostprijs wandelkaart = 2 Euro)

De wandelkaart

is verkrijgbaar aan de balie van
het BIB-filiaal in het oud gemeentehuis van Belsele.

de subsidies halveren...de lasten verdubbelen

Het is niet eenvoudiger geworden om een vzw, zoals De Raaklijn, financieel recht te houden.

Enerzijds stijgen de administratieve lasten:

Wij moeten belastingformulieren invullen, werkings- en financiële jaarverslagen opmaken.

Anderzijds halveren de subsidies:

Ondanks alle administratieve lasten blijven de subsidies achterwege. De subsidie van 2015 / 2016 vanwege het Vlaams Gewest hebben we nog niet ontvangen en daarboven hebben ze de subsidies vanaf 2017 voor verenigingen zoals De Raaklijn vzw definitief stopgezet! Alleen de stad Sint-Niklaas blijft ons ondersteunen met een subsidie!

Help het ledenbestand van De Raaklijn vzw verdubbelen!

Op dit ogenblik beschikt De Raaklijn over 160 leden.
(dit is een record!)

Uw gezinssamenstelling wordt beschouwd als één lid.

OPROEP!

Bij vernieuwing van uw lidmaatschap 2018:

Je schrijft 15€ over en je vermeldt: lidmaatschap De Raaklijn vzw 2018!
MOOI!

Je schrijft 15€ over en je vermeldt: 2 (of meerdere) namen van familieleden als medelid!
NOG BETER!

Handtekening(en)
Signature(s)
Unterschrift(en)

OVERSCHRIJVINGSOPDRACHT
ORDRE 002950156 01
ÜBERWEISUNGSAUFTRAG

Bedrag / Montant / Betrag EUR CENT

Rekening opdrachtgever (IBAN)
Compte donneur d'ordre (IBAN)
Konto des Auftraggebers (IBAN)

Naam en adres opdrachtgever
Nom et adresse donneur d'ordre
Name und Adresse des Auftraggebers

Rekening begunstigde (IBAN)
Compte bénéficiaire (IBAN)
Konto des Begünstigten (IBAN)

BIC begunstigde
BIC bénéficiaire
BIC Begünstigten

Naam en adres begunstigde
Nom et adresse bénéficiaire
Name und Adresse des Begünstigten

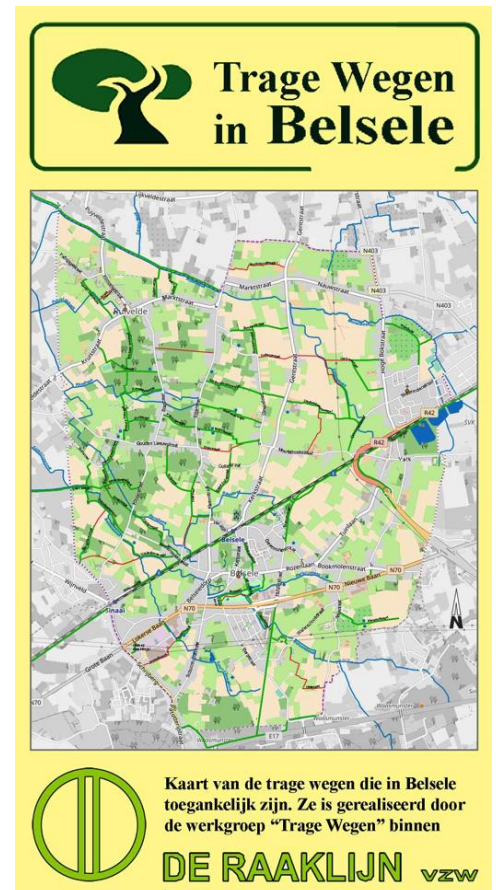
Mededeling
Communication
Mitteilung

Gebruik het ingevoegde overschrijvingsformulier om lid te blijven!

15 oktober en 11 november!

Eind 2016 ontving De Raaklijn vzw de 1e prijs voor het beste “trage wegenproject” in Oost-Vlaanderen. De prijs bedroeg 1000 Euro en met deze prijs mochten wij een trage wegenproject opstarten.

De Raaklijn vzw heeft toen beslist om met deze prijs een monument en een wandelkaart te ontwerpen.

In het weekend van “de dag van de trage weg” werd op **zondag 15 oktober 2017** het monument ingehuldigd en de grote kaart officieel voorgesteld. Tegelijkertijd liep er een kleine tentoonstelling over trage wegen.

Veel uitleg over trage wegen hoeven we niet meer te geven, daarvoor lees je best het artikel dat nu in het Groene Waasland staat, of ...herlees alles hierover in onze vorige katern.

Op 15 oktober werden twee sprekers uitgenodigd:

Peter Hertog: gedeputeerde van de provincie Oost-Vlaanderen, bevoegd voor o.a. mobiliteit, integraal waterbeleid...

Wout De Meester: schepen van de stad Sint-Niklaas bevoegd voor jeugd, duurzaamheid en natuur.

Na het officieel gedeelte konden de toehoorders de tentoonstelling bekijken en genieten van een hapje en een glas Belseels bier “de schat”.

De ploeg!

Op de laatste dagen voor 15 oktober werd alles georganiseerd dankzij de kernploeg van De Raaklijn.

.... en nu even tijd voor reclame!

Zonder sponsors was de realisatie van het monument en het drukwerk van de wandelkaart en bijhorende tentoonstellingspanelen niet mogelijk.

- **de provincie Oost-Vlaanderen**
voor de 1000 Euro prijzengeld!

- **de stad Sint-Niklaas**
voor de logistieke en financiële ondersteuning!

- **Pevabo Construct bvba**
voor de realisatie van het monument!

- **'t Amerikaantje**
voor de sponsoring van het monument!

- **Brouwerij Boelens**
voor "de schat"!

Tenslotte is er nog één iemand die we zeker moeten vermelden:

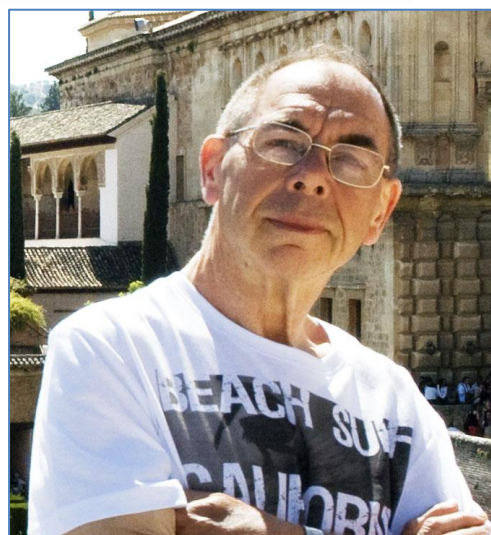
Etienne Van Haevermaet

Etienne ontwerpt al enkele jaren de kleurencover van deze katern, hij is de man achter de schermen geweest voor de digitale wegelvieuwer (www.deraaklijn.be), hij is onze huisfotograaf en tenslotte heeft hij de wandelkaart ontworpen.

Op deze officiële dag waren de bloemetjes en de fles meer dan terecht voor het mooie fotografische en digitale werk!

Etienne heeft met zijn camera de tentoonstelling van 11 november vastgelegd en er een artistieke draai aan gegeven.

De raadszaal van het gemeentehuis met de panelen van de trage wegen lijken zo uit een stripverhaal te komen!

Scholen delen in de prijzen!

De drie basisscholen in Belsele en Puivelde krijgen elk twee panelen van de wandelkaart.

Deze panelen kunnen de leerkrachten inspireren om hun leerlingen ons dorp op een andere manier te bekijken. Bij een uitstap kan de kaart dienen als gids om de trage wegen, poelen en waterlopen te verkennen.

Puiveldewegelken!

De Puiveldewegel is gelegen tussen de Eikenlaan en de Bosstraat.

In 2003 werd deze drassige boswegel voorzien van een knuppelpad. Deze karwei werd uitgevoerd door JOMI. De wegel werd door dit systeem gedraineerd en drooggelegd en het werd terug een toegankelijke wegel.

De haksellaag die toen voorzien was, werd om bepaalde redenen niet uitgevoerd. De knuppels lagen wel verzonken maar kwamen na een tiental jaren los te liggen.

Men deed dan een poging om het knuppelpad te herstellen maar dat bracht geen verbetering met zich mee. (foto's onder)

Gevolg was dat de nieuw aangebrachte knuppels een gevaar vormden voor wandelaars en fietsers.

Daarom schreven we op **17 juni 2017** het stadsbestuur aan met de vraag om dit probleem op te lossen.

Eind september werd er uiteindelijk besloten om de onderlaag te herstellen en deze te bedekken met een stevige haksellaag.

Het resultaat mag gezien worden. De wegel ligt er zeer goed bij zoals de foto hieronder laat zien.

Daarom gaan we het stadsbestuur vragen om het knuppelpad in de Kouterwegel (voetweg nr.33) op dezelfde manier te herstellen. Hierbij zal men wel rekening moeten houden met de beschoeiing van de Ransbeek.

De grote oorlog!

We nemen terug de draad op met de reeks over de geschiedenis van Belsele.

In de laatste bijdrage (katern nr. 111) kon je kennis maken met

“Vos Reynaerde”

Dit artikel werd geschreven door historica Ann Pieters.
Zij kent de geschiedenis van Belsele als geen ander.

Het ene artikel van Ann gaat meestal eeuwen terug, soms blikt ze terug naar een recenter verleden.

In deze katern kijken we 100 jaar terug hoe de grote oorlog zich hier afspeelde.

De grote oorlog begint op 3 augustus 1914, maar het Waasland wordt pas in oktober, na de val van Antwerpen, onder de voet gelopen door het Duitse leger.

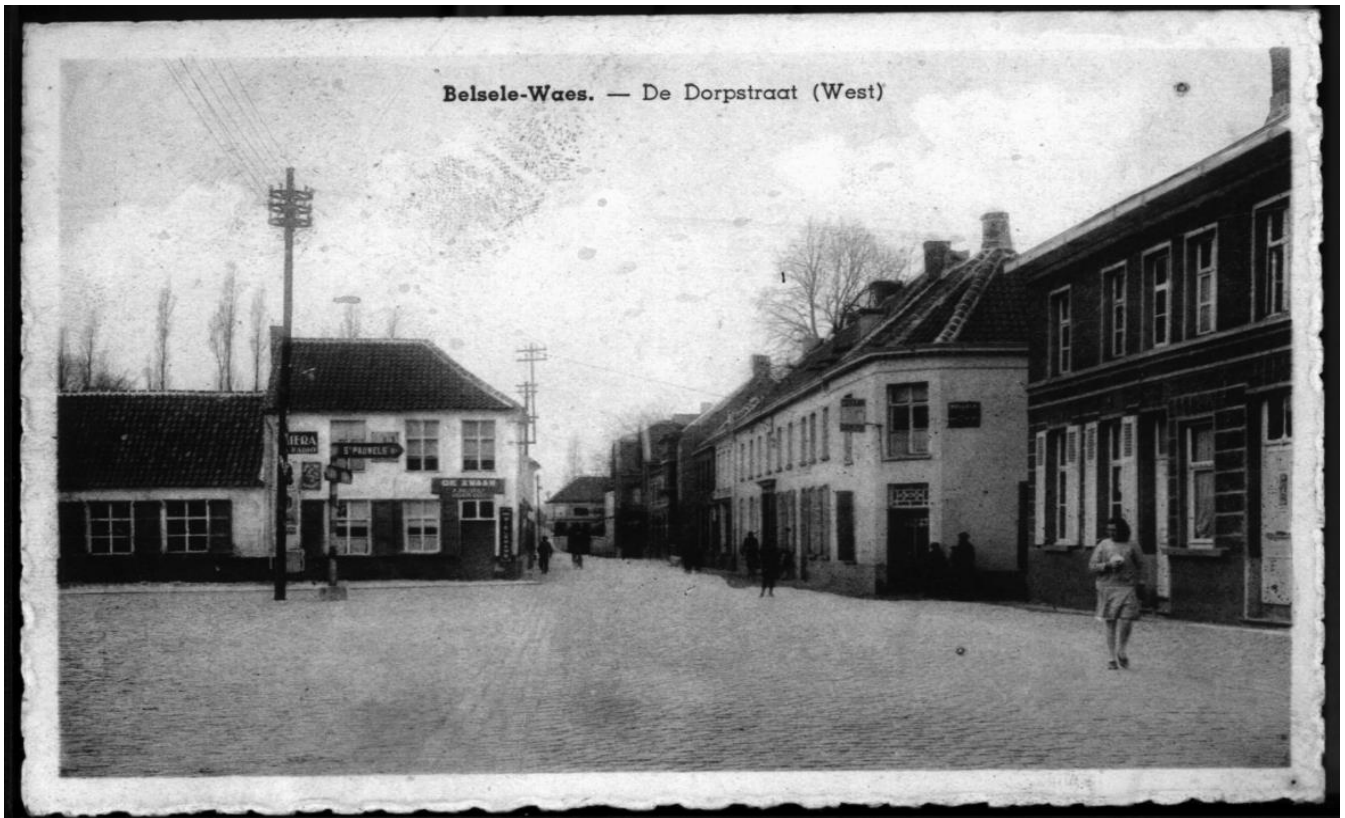
Op zaterdag 10 oktober komen de eerste Duitse soldaten aan in Belsele.

*Foto boven:
Eind augustus was het verzamelen op de grote markt in Sint-Niklaas.
Ook daar waren Belselenaars bij.*

Augusta Quintelier woonde bij haar moeder en zus Renilde rechtover de kerk, in een winkel waar allerlei spullen te koop zijn. Augusta ziet de Duitsers toekomen:

” ’t Was rond 1 uur. Opvolgentlijk komen er nu met tussenpozen een troepje voetvolk voorbij, weer wat cyclisten, peerdenvolk, enz ... Rond 3 uur begint een bijna ononderbroken doortocht van voetvolk, paardenvolk, kanonniërs met kleine en zware stukken, veldgeschut, wagens van allerlei vorm, enz ... Het duurt tot halfzes. Laat u denken.”

Hier in de Dorpstraat (west) hielden de Duitse kolommen zich op.

Die nacht blijven een 500-tal Duitsers, “een troepje paardenvolk” slapen in het dorp. De volgende dag trekken ze hun mooie uniformen aan en onder begeleiding van hun muziekkorps trekken ze via de Nieuwstraat Sint-Niklaas binnen.

Na de noen zien Augusta en haar familie wat er gebeurt:

“Ledige wagentjes en karretjes van allerlei aard worden voor de onbewoonde huizen geplaatst en kalmweg maar zeer vlijtig beginnen de Heren uit de huizen op te laden al wat hen dienstig is: wijn, vooral levensmiddelen, beddengoed, koffers, pakken, dozen, alle hun voertuigen proppensvol. En niemand kan of mag zich daartegen verzetten.”

De rij karren met gestolen goederen reikte vanaf de Schrijberg tot aan den Dekpriet, bijna drie kilometer lang! En dan begint een vier jaar durend schrikbewind. Terwijl de soldaten vechten op het slagveld van den IJzer (zoals Augusta dit noemt) leveren de mensen van Belsele hun strijd tegen de honger, de koude en de harde repressie van de Duitsers.

Hoe overleefden de vrouwen, kinderen en oudere/gehandicapte mannen de vier harde oorlogsjaren?

De gemeente Belsele werd een grensdorp van het “Etappengebied” en bovendien een “Rekrutendepot”.

Het Etappegebied begon aan de frontlinie en bestreek de huidige provincie West-Vlaanderen en een deel van Oost-Vlaanderen.

Sint-Niklaas behoorde bij het minder strenge Gouvernementsgebied. Het Etappegebied zorgde voor de bevoorrading van het Duitse leger wat wil zeggen dat het grootste deel van de landbouwproductie werd opgeëist en overgebracht naar de Westhoek.

Augusta noteert in haar dagboek dat ze eind november 1914 al een tekort hebben aan broodgraan, zout, petrol. Het zal alleen maar erger worden in de jaren die volgen. Eind 1916, begin 1917 staat bezet België aan de rand van een hongersnood en de Duitsers laten toe dat er voedsel geïmporteerd wordt vanuit Nederland en voedsel dat per schip vanuit de Verenigde Staten aangevoerd werd. Per gemeente kregen een aantal vervoerders toestemming om voedingsprodukten die in de lokale Amerikaanse winkels verkocht werden, te gaan ophalen aan de grens met Nederland. In Belsele werd Marie Spittaels uit de huidige Moortelhoekstraat, door de gemeente aangesteld om het brood voor de inwoners van Belsele te gaan halen. Brood dat met Amerikaans meel gebakken werd in Nederland omdat er in België ook een tekort aan brandhout was om dat meel te bakken.

Marie Spitaels reed twee keer per week met paard en kar naar de Paal in Kemzeke. In de brief die burgemeester Van Damme schrijft aan de Duitse Kommandant om haar naam door te geven zegt hij uitdrukkelijk: “Marie Spittaels, een vrouwpersoon” (doordat Van Damme zo de nadruk legt op het woordje “vrouwpersoon” zegt dit genoeg over het uitzonderlijke ervan). Vrouwen telden in de maatschappij van toen niet mee maar de oorlog was een stapje vooruit in hun emancipatie. Marie bleef achter met twee kleine dochtertjes en in de abnormale oorlogstoestand kreeg ze een kans om werk te doen dat ze in normale tijden nooit had gekregen.

Ook het Duitse Rekrutendepot bracht zijn problemen mee. De soldaten kregen hun opleiding in Duitsland, maar de afronding van die opleiding gebeurde in een Rekrutendepot.

Op de Kouter waren een aantal oefenloopgraven gegraven en elke morgen marcheerden de Duitse soldaten langs de Einde- en de Koutermolenstraat naar dit oefenveld.

In de katern van september 2016 hadden we het in dit verband over

1000 bommen en granaten

www.deraaklijn.be/katern/122.pdf

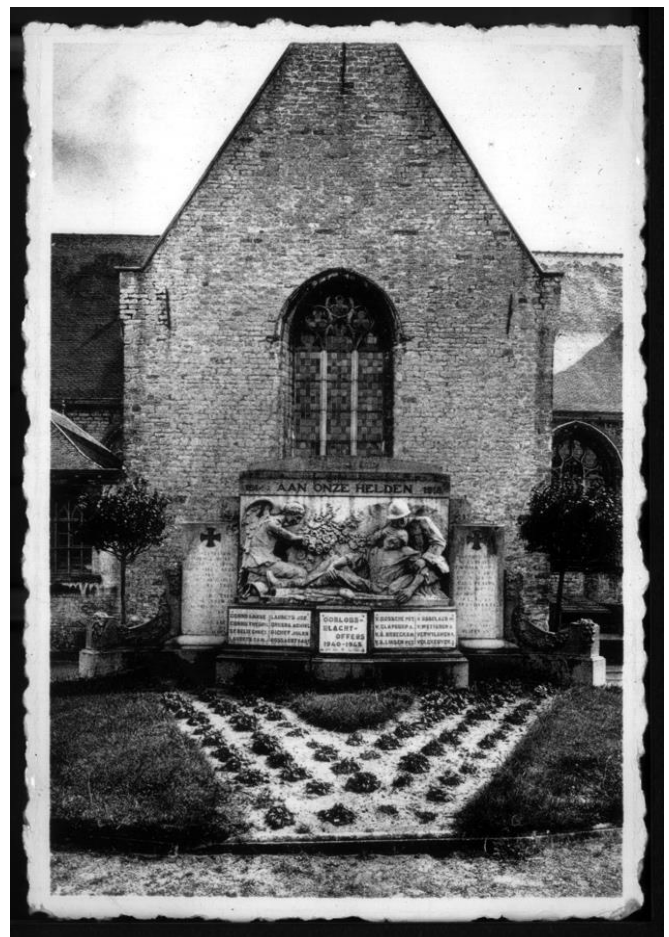
De oude granaat werd toen ontdekt in de omgeving van het oefenveld.

Ze werden ingekwartierd bij de inwoners van het dorp. Soms kwam daar meer van. Uit een brief van een verder onbekende soldaat Alfonse aan Marcel Huys uit 1916:

“ik heb horen zeggen dat er verschillende zijn in ons dorp die zich met de Duitsers bezig houden, zelfs getrouwde wijven. Wij zullen dit boeltje daar wel doen draaien bij diegene welke zich nu met die moffen ophouden terwijl wij ons bloed voor hen vergieten en ons leven opofferen voor hunne bevrijding.”

Een verbittering die te begrijpen is, maar door de honger en de koude grepen mensen alle mogelijke manieren aan om te overleven. Op 11 november 1918 gaat een wapenstilstand in en is de Grote Oorlog voorbij. Het resultaat van vier jaar strijd zijn miljoenen doden, verminkte en getraumatiseerde mensen en een kapotgeschoten en geplunderd land. De officiële geschiedschrijving van de jaren twintig gaat deze oorlog verengen tot het verhaal van de heldhaftige en moedige soldaten. Vergeten was het verhaal van de gewone Belgen die moesten overleven onder de Duitse bezetting.

(vroeger stond het standbeeld van de gesneuvelden op het dorpsplein naast de kerk)

Schoon volk!

Vorig jaar zijn we gestart met de actie

” Schoon Volk”.

De zwerfvuilactie die hieraan vooraf ging, zette verschillende inwoners aan om permanent mee te werken aan deze actie.

De zwerfvuilactie bracht heel wat tonnen rommel op.
Eind maart 2017:

5000 kg rommel!

Sindsdien telt “Schoon Volk” in totaal **182** enthousiaste vrijwilligers!
Al deze vrijwilligers zijn vertegenwoordigd in de gemeenten die deel uitmaken van **MIWA**.

MIWA is de afvalintercommunale voor de regio Midden-Waasland (Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse en Waasmunster), samen meer dan 152.000 inwoners.

Van deze 182 mensen zijn er 78 in Sint-Niklaas actief en daarvan mogen we in Belsele rekenen op 18 vrijwilligers.

Dit betekent in Belsele **18 straten** die proper gehouden worden en dat merk je !

De “Schoon Volkers” hebben tussen maart en september 2017 in totaal **4488 kg** zwerfvuil opgehaald, waarvan **1856kg** in Sint-Niklaas.

Twee weken geleden werd er een eerste trefmoment georganiseerd voor het Sint-Niklase “Schoon Volk”.

Tegen volgende zomer organiseren we een tweede trefmoment.

In het voorjaar van 2018 wordt er een nieuwe zwerfvuilcampagne op touw gezet.

Zeer actueel is de alliantie die onlangs in het nieuws kwam.

“statiegeldalliantie”

<https://statiegeldalliantie.org/>

De Raaklijn gaat ijveren om het stadsbestuur en MIWA te overtuigen om in deze alliantie te stappen. Deze alliantie zet op haar beurt de bevoegde minister(s) onder druk om uiteindelijk eens werk te maken van statiegeld.

Samen met de volgende zwerfvuilactie wordt het thema over statiegeld politiek actueel in de kijker gezet!

Zwerfvuil ophalen wordt dan lucratief voor de ruimers, ontmoedigend voor de vervuilers en beter voor het milieu!

FOST plus werd in 1996 in Vlaanderen en dus ook in onze gemeente geïntroduceerd. [De blauwe zak](#) werd het lapmiddel om sindsdien het statiegeld te omzeilen, zelfs tot op heden blijft **FOST** zich verzetten tegen statiegeld!

20 jaren geleden!

Met De Raaklijn hadden we een zeer ernstig gesprek met de Sint en Piet over de zak van Sinterklaas. De Sint werd het gesprek over de grijze, blauwe en andere zakken beu en verwees ons door naar een zekere mevrouw FOST!

Deze twee hilarische stukjes kaderden toen al in een actueel thema en jammer genoeg zijn ze dit na 20 jaren nog steeds!

Via deze twee linken kan u nog eens mee “groenlachen”:

Januari 1997 nr. 23 (<http://www.deraaklijn.be/katern/23.pdf>)

Maart 1997 nr. 24 (<http://www.deraaklijn.be/katern/24.pdf>)

**Zin om deel uit te maken van Schoon Volk?
Neem gerust contact op via:**

www.miwa.be/schoonvolk

De Raaklijn vzw INFO

**U wilt meewerken?
Altijd welkom op onze samenkomsten.**

Deze gaan door in het Parochieheem.
De werkgroep 'Trage wegen' gaat
de Raaklijnvergadering vooraf.

Werkgroep

Trage wegen

Belsele

De vergaderingen van 2017

18 december

Bekijk ook onze webstek:

www.deraaklijn.be

Nieuwsbrief:

Indien je onze nieuwsbrief wilt ontvangen:

Firmin.debeleyr@telenet.be

De Raaklijn vzw

**Vereniging voor de kwaliteit van de omgeving te
Belsele.**

secretariaat : Kleemstraat 89, 9111 Belsele

telefoon: 03 722 07 62

firmen.de.beleyr@telenet.be

lidmaatschap 2018 = €15

IBAN BE31 0001 5279 9955

Website: www.deraaklijn.be

De focus lag op de realisatie van de trage wegenkaart op basis van de Atlas der Buurtwegen, waarvan een reproductie van de kaarten te zien was.

Onthulling van het Trage Wegenmonumentop het dorpsplein van Belsele en voorstelling van de Trage Wegenkaart in het oud gemeentehuis.

gedeputeerde Peter Hertog

schepen Wout De Meester

voorzitter Firmin De Beleyr